

Tulevaisuuttaan kannattaa suunnitella asiantuntijan kanssa

ORIVESI

Mirkka Tuominen

– Liian usein ihmiset jättävät tärkeät mietinnät omaa elämänsä koskien liian myöhäisiksi. Kun yhtäkkiä tulee eteen päivä, jolloin asiakirjoja tarvittaisiin, joudutaan toteamaan, ettei sellaisia ole. Tällöin läheiset huokailevat: kunpa ainakin edunvalvontavaltuus ja hoito- tahto olisi tehty.

Miinan tuvalla pidetyllä luen- nolla asianajajatutkinnon suoritanut varatuomari **Erika Leino** ja diplomi-insinööri **Pekka Leino** kertoivat tärkeistä asioista, joita jokaisen ihmisen kannattaisi ottaa huomioon omaa tulevaisuuttaan ajatellen.

Esiin nousivat omaisuuden hoito, edunvalvontavaltuutukset ja edunvalvonta, hoitotahto ja testamentit.

Omat asiansa kannattaa laittaa kuntoon hyvissä ajoin käyttäen lakimiestä papereiden laadinnassa, Erika ja Pekka Leino kertovat.

Jokaisen ihmisen kannattaisi tehdä kolme asiakirjaa: edunvalvontavaltuus, hoitotahto ja testamentti. Silloin oma tahto toteutuu, kun ei enää pysty hoitamaan itse asioitaan, terveyden- ja sairaanhoidossa sekä siinä, että perintö jaetaan perittävän haluamalla tavalla.

Viimeistään eläkkeelle siirryttäessä on hyvä alkaa miettiä omaa, mahdollisen puolison sekä läheisten varmaa turvaa kaikissa tilanteissa.

Jokainen ratkaisu kannattaa tehdä huolella, ennakoivasti ja turvallisesti. Hyvien ratkaisujen tekeminen helpottaa myös henkisesti, kun tietää asioiden olevan turvallisesti paperilla, mustaa valkoisella.

– Jos esimerkiksi isä on luvannut suullisesti yhdelle sisarukselle jotain, ja kun isästä aika jättää, on vaikea todistaa sanoja, joita kukaan muu ei ole kuullut. Aina kannattaa laittaa luvatut asiat asianmukaisesti paperille, niin ei pääse syntymään turhia riitoja sisarusten kesken, tietä-

vät Erika ja Pekka Leino.

Ristiriitatilanteet, jotka johtavat useimmiten riitaan, syntyvät tyypillisesti tilanteissa, joissa asiakirjoja ei ole tai ne ovat virheellisiä tai puutteellisia.

Asiakirjojen laatimiskustannukset ovat pieniä verrattuna mahdollisten riitatilanteiden aiheuttamiin kustannuksiin, puhumattakaan mahdollisista väliriikoista, joiden seuraukset voivat olla kauaskantoiset.

Jokaisella ihmisellä on oikeus päättää omaisuudestaan. Laki ei velvoita jättämään kaikkea omaisuutta esimerkiksi perillisille.

– Oleellista on tehdä ratkaisut kokonaisvaltaisesti, selkeästi ja kirjallisesti. Asiakirjojen laadinta kannattaa antaa ammattilaiselle, joka hallitsee kokonaisuuden ja osaa ottaa huomioon seuraamukset eri vaihtoehtoista, Erika ja Pekka Leino kertovat.

Omaisuuden hoidon suunnittelussa ulkopuolinen, neutraali ammattilainen on kokonaisuuden kannalta paras. Ammattilainen osaa tehdä kaiken kerralla oikein, omaisuuden haltijan edun ja oikeusturvan huomioiden.

– Ellei asiakirjojen laatija ole ammattilainen, epämääräiset lauseet saattavat saada täysin eri merkityksen kuin on tarkoitettu. Asiakirjojen kanssa kannattaa olla tarkkana, Erika ja Pekka Leino tietävät.

Erika Leino harmittelee sitä, että ihmiseltä on saattanut jäädä hakematta myös monia etuuksia, jos ei ole itse huomannut ottaa kaikista asioista selvää. Toisaalta etuusviidakko on vaikeaselkoinen.

Edunvalvontavaltuutuksesta Erika Leino kertoo, että sen avulla voi itse valita henkilön ja määrittellä asiat, joista tämä huolehtii, mikäli valtuuttaja tulee kykenemättömäksi itse huolehtimaan niistä.

Valtuutus tehdään siis varmuuden vuoksi yllättäviä, äkkinäisiä tilanteita varten.

– Mikäli kyky hoitaa omia

asioita säilyy elämän loppuun asti, ei tehtyä edunvalvontavaltuutusta oteta käyttöön lainkaan.

Pekka Leino muistuttaa, että yllättäviä, äkkinäisiä ja ikäviä sairastumisia tai tapaturmia saattaa tulla nuoremmillekin ihmisille. Siksi tulevaisuuttaan kannattaa miettiä iästä riippumatta.

Leinot ovat perustaneet näitä palveluja tarjoavan perheyrityksen, Nofa Juridican. Erika Leinolla on juristin osaaminen ja Pekka Leinolla laaja kokemus muun muassa perhe-, yritys- ja omaisuusasioista.

Yritys on erikoistunut perheoikeuteen, erityisesti senioreiden ja heidän perheidensä ja läheistensä asiakokonaisuuksien hoitoon.

– Olemme hoitaneet samalla koko perheen, myös sen nuorempien jäsenten asiakirjoja kuntoon, Leinot kertovat.

Hoitotahdossa ilmaistaan hoivaa koskeva oma tahto.

Hoitotahto jää liian usein ihmisiltä tekemättä, jolloin omaiset joutuvat pohtimaan vaikeita asioita läheisensä puolesta.

Esimerkiksi tehohoitoa ja elvytystä koskeva hoitomääräys velvoittaa hoitohenkilökuntaa toimimaan määräyksen mukaisesti.

– Hoitotoive eroaa hoitotahdosta siinä, että toiveella ihminen kertoo itselle tärkeistä asioista kuten esimerkiksi uskonnosta ja kauneenhoidosta. Toiveet pitää toteuttaa mahdollisuuksien mukaan, Erika Leino kertoo.

Asiakirjoja kannattaa säilyttää esimerkiksi pankin tallelokerossa ja varmistaa, että jollakulla on tarvittaessa sinne pääsy. Hoitotahdon olemassaolo on tärkeä kirjata myös sähköiseen potilastietojärjestelmään ja Omakanta-palveluun.

– On tärkeää huolehtia, että alkuperäiset asiakirjat löytyvät ja hoitokotiin siirtyy tieto edunvalvontavaltuutuksesta ja hoitotahdosta sekä erityisesti hoitotahdon sisällöstä, Erika Leino muistuttaa.

Erika ja Pekka Leino luennaivat Orivedellä Miinan tuvalla tärkeistä aiheista, kuten esimerkiksi hoitotahdosta, omaisuuden hoidosta sekä testamentti- ja perintösunnittelusta.